

tekniske Undervisning, hvis man vilde gaa til saadanne Kontingentforhøjelser, da de allerfleste af Eleverne, som jeg sagde før, ere fra fattige Hjem, og disse Hjem, hvis Børn komme ud fra Kommuneskolerne, hvor de have faaet gratis Undervisning, faa nu den vanskelige Opgave at betale deres Undervisning paa de tekniske Skoler. Det er, som sagt, gennemgaaende fattige Folk, man derved vil lægge en stor Hemsko paa, og det vil vist ikke frembringe det, man ønsker, nemlig Penge til at give forøgede Lærerlønninger. Hvis man ønsker, hvad jeg for Resten meget vil fraraade, at forhøje Kontingentet, bør man gøre det meget varsomt og kun forøge det ganske lidt. Saa er den anden Vej bedre, ved Statstilskud at skaffe de fornødne Midler til at forøge Lærerlønningerne og saa undlade at sætte Kontingentet saa drabeligt op.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Tilskuddet til fattige Haandværkere, der gaa paa Skole, føler jeg mig foranlediget til at pege paa Slutningsordene i den Skrivelse, der staar i Betænkningen S. 298, fra Indenrigsministeriet, og som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse: „I Forbindelse med foranstaaende finder man Anledning til at oplyse, at der i indeværende Finansaar til Ministeriet er indkommet 655 Ansøgninger om Understøttelse af den her omhandlede Konto. Af nævnte Ansøgninger, der saa godt som alle hidrørte *fra fuldt kvalificerede Elever*, lykkedes det at imødekomme 425, hvilket Resultat dog kun opnaaedes derved, at Understøttelsernes Størrelse blev indskrænket til det mindst mulige.“ Man ser altsaa, at det er ikke saa overmaade meget over Halvdelen, man har kunnet imødekomme. Det er i Virkeligheden meget sørgeligt, at man er saaledes stillet, at Andragender fra fuldt kvalificerede Elever, der søge om Fripladser paa disse vigtige Skoler, ikke kunne imødekommes.

Jeg kunde have Lyst til at fremdrage nogle andre Spørgsmaal, men jeg haaber at faa Lejlighed til det ved tredie Behandling, hvis Sagen faar det Forløb, jeg haaber: at Finansudvalget stiller sig villigt til disse Ansøgninger.

Jeg skal da kun gøre den almindelige Bemærkning, at vi, der arbejde sammen med de Mennesker, der gaa paa tekniske Skoler, erfare i vor Virksomhed, hvor vigtigt det er, at vore Arbejdere gennemgaa disse Skoler. Det er uhyre meget lettere at have at gøre med de Mennesker, som

have faaet denne kulturelle Udvikling. Det er en stor Økonomi. Der spares meget i Arbejdet — hvilket i Virkeligheden kommer alle til gode — ved, at disse Mennesker have denne tekniske Uddannelse. De forstaa bedre at anvende det, de faa mellem deres Hænder. De forstaa bedre de Tegninger, de skulle arbejde efter. Der er spildt mange Penge her i Landet ved Misforstaaelse af Tegninger. Jeg vil i denne Forbindelse fremdrage, at der er en betydelig Forskel mellem den Udvikling, Smedefaget har, og den, Formerfaget har, fordi Smedefaget gennem mange Aar har faaet megen Uddannelse paa de tekniske Skoler, medens Formerfaget slet ingen Skole har. Det var meget ønskeligt her i København at faa oprettet en Skole for Formere, men det vilde jo medføre yderligere Udgifter. Overalt i denne Sag møde vi Ønskeligheden af yderligere Udgifter. Derfor maa jeg sige, at det er en Nødvendighed, at Staten her yder Kommunerne sin Støtte, og jeg maa sige til det ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer), at dette er en Paragraf, som han ganske kan springe over, naar han i den store Sparekommission undersøger Finanslovens mange Punkter. Jeg anmoder ham varmt om endelig at være negativ, naar han kommer til dette Punkt. Han er jo positiv, naar han sparer, men her maa han være negativ og holde paa Forøgelser.

Jeg skal gøre nogle Bemærkninger om noget, jeg er bleven gjort opmærksom paa. Det er et Spørgsmaal, som ligger noget ved Siden af dette, men som ikke er uden Vigtighed. Staten ansætter i Telegrafvæsenet Bude, som gaa ind deri i deres 14de til 16de Aar, fordi der tilbydes dem noget godt, noget behageligt, en let Tjeneste, men uden at de have nogen som helst Udsigt til at fortsætte deres Liv ved Telegrafvæsenet. Disse Bude tages gerne af den intelligenter Del af Arbejderbefolkningens Børn, netop dem, man kunde ønske og vente at faa som faglærte Haandværkere. Jeg tror nu ikke, at det er saa mange, at det spiller nogen større Rolle i og for sig, men det er i Virkeligheden et daarligt Eksempel, Staten giver, naar man for at spare det Par Skilling ved at tage disse Bude benytter Børn af en Klasse, man burde vente i de faglærte Arbejders Rækker, skønt vi i Virkeligheden ikke kunne faa nok af disse. Det er altid en Fordel for Landet, at Arbejderbefolkningen er saa vellært som muligt, og Staten bør ikke give Eksempel paa, hvorledes